

Heusden-Zolder - Ssst! Hier ligt een stille weg

Datum laatste aanpassing 2018-11-22

Omschrijving

Het project "Stille Wegen" is een initiatief van de dorpsraden van Heusden-Zolder. 'Stille Wegen' is een term die bedacht is door de dorpsraden voor de 'Trage Wegen' in Heusden-Zolder. Trage wegen zijn oude paden uit de atlas der buurtwegen (19de eeuw) of paden die sinds lang in gebruik zijn. Zij zijn enkel bedoeld voor voetgangers en fietsers en dus niet voor gemotoriseerd verkeer. In Heusden-Zolder is er een netwerk van 200 km stille wegen.

Om dit project tot stand te brengen hebben 3 partners intens samengewerkt gedurende meer dan 4 jaar: de dorpsraden, VZW Trage Wegen (professionele begeleider) en het gemeentebestuur van Heusden-Zolder.

Tussen 2012 en 2015 werden alle stille wegen in kaart gebracht door talloze vrijwilligers. Zij tekenden kaarten, stelden beschrijvingen op en maakten foto's. Nadien werd dit materiaal professioneel verwerkt.

Via de methodiek "MAP-it's" werden op een democratische wijze per dorpsraad keuzes gemaakt over welke trage wegen met voorrang behandeld zouden worden. Na heel wat voorbereidende besprekingen en test MAP-it's voor de zeven dorpsraden (Heusden, Zolder, Boekt, Bolderberg, Viversel, Berkenbos en Eversel) volgde nog een gezamenlijk overleg waar finaal de prioriteiten bepaald werden.

Zondag 18 oktober 2015 werd de eerste "Stille" of "Trage" weg van Heusden-Zolder ingehuldigd. Die dag vertrokken vanuit de verschillende kerkdorpen groepen fietsers en wandelaars richting het domein rond het kasteel van Meylandt om daar de eerste Trage Weg in te wandelen.

Heel toepasselijk kreeg het pad de naam "Dorpsradenpad" als waardering voor het vele werk dat de zeven dorpsraden samen met het gemeentebestuur en gemeentelijke diensten verricht hebben.

Door de leerlingen van de kunstacademie werd een mooie wegwijzer in de vorm van een "totempaal" gemaakt. Deze werd door de burgemeester en de 7 dorpsraad-voorzitters officieel onthuld.

Met het Stille Wegen project van Heusden-Zolder is het dus de bedoeling om een heel bijzonder netwerk te creëren door het opwaarderen van bestaande trage wegen die dan bekend gemaakt worden en signalisatie krijgen. Zo kan verder het STOP-principe toegepast worden. Eerst Stappen, dan Trappen, dan Openbaar vervoer en tenslotte Privé vervoer. Elke voetganger/fietsers is een auto minder!

Op deze manier hoopt men de gemeente leefbaarder te maken door meer kansen te bieden aan zachte mobiliteit. Dit bevordert de veiligheid, onze gezondheid en het milieu.

De doelgroep van dit project zijn de inwoners van Heusden-Zolder: recreatieve gebruikers, maar zeker ook functionele gebruikers. Denk maar aan de scholieren van de verschillende scholen, bezoekers van het gemeentehuis of mensen die gaan winkelen.

Inspiratie/aanleiding

De eerste ideeën voor dit project ontstonden tijdens een dorpsraad van Heusden in maart 2011.

Aanleiding was de mogelijk ontsluitingsweg langs het spoor. Er loopt daar ook een oud tramspoor waardoor de dorpsraad is gaan nadenken over verantwoorde mobiliteit. Door medewerking van de dorpsraden aan het gemeentelijke mobiliteitsplan, een onderzoek door verkeerstellingen en de verantwoordelijke gemeentelijke diensten met ontwerper zijn de omleidingswegen weggelaten onder het motto "Heusden-Zolder, leefbaar van H tot Z". Zo werd de start gegeven van het project "Stille Wegen" waar al de dorpsraden, VZW Trage Wegen en de gemeente Heusden-Zolder hun schouders onder gezet hebben.

Betrokkenen

Dorpsraden Heusden-Zolder, gemeentebestuur Heusden-Zolder, vzw Trage Wegen

Timing

- 2012 - 2015: in kaart brengen van alle trage wegen in Heusden-Zolder
- 18 oktober 2015: inhuldiging van eerste Stille Weg in Heusden-Zolder
- 2016 en later: verdere uitbouw van het Stille Wegennetwerk

Communicatie

- Het Stille Wegenproject in Heusden-Zolder kreeg een eigen website: www.stillewegen.be
- Infovergadering voor inwoners van Heusden-Zolder
- Filmpjes op Youtube
- Reportage op TVLimburg
- Deelname aan de 'Dag van de Trage Weg'

Resultaten (stand van zaken 2018-11-22)

- 200 km aan trage wegen werd in kaart gebracht. Daarvoor investeerden zo'n 40 vrijwilligers ongeveer 1000 werkuren.
- Op 18 oktober 2015 werd de eerste Stille Weg officieel ingehuldigd. Nadien en ook nog de komende jaren worden langzaam alle trage wegen in ere hersteld.
- Het Dorpsradenpad werd in juli 2017 gerealiseerd en kreeg op de 'Dag van de Trage Weg' in 2017 het label van toegankelijkheid
- In april 2018 werd de Kiezelvoort hersteld en opgemaakt voor het recreatief fietsseizoen.

Financieel

- De Dorpsraad van Heusden heeft aanvankelijk via privé-inbreng een startbudget van 7 500 euro voorzien, waardoor het project in een stroomversnelling is geraakt.
- De gemeente Heusden-Zolder stelt voor dit project sinds 2015 jaarlijks een budget van 50 000 euro ter beschikking. In 2015 gebeurden er nog geen investeringen, waardoor de voorziene 50 000 euro overgedragen werd naar 2016 waardoor er dan 100 000 euro te besteden was.
- De gemeente heeft daarnaast ook de werkingskosten van vzw Trage Wegen bekostigd.
- Voor dit project werd nu ook een provinciale subsidie 'Trage wegen' aangevraagd door vzw Trage Wegen en Regionaal Landschap Lage Kempen die het project verder gaan begeleiden

Mogelijke financiële en inhoudelijke ondersteuning

- Voor inhoudelijke begeleiding bij een trage wegen project kan je terecht bij vzw Trage wegen. Op hun website vind je ook heel wat informatie.
- Via het provinciale subsidiereglement 'voor de ondersteuning van het tragewegenbeleid van de gemeenten' kan je beroep doen op financiële ondersteuning bij het starten en uitvoeren van lokale trage wegenprojecten.

Sterke punten

- Het Stille Wegenproject in Heusden-Zolder is bottom-up gestart vanuit de verschillende dorpsraden, die daarna zelf professionele hulp inschakelden om in een volgende fase het project over te dragen aan de gemeente voor uitvoering. Ook na die overdracht blijft er een maximale betrokkenheid van de burgers. Doordat het project in sterke mate gedragen is door de mensen van Heusden-Zolder werden ook veel vrijwilligers bereid gevonden om actief mee te werken in het project. Het brede draagvlak stond dus garant voor een succesverhaal.

Tips

- Durf handelen vanuit goed burgerschap en gemeenschapszin.

Voorbeelddocumenten

- Website: www.stillewegen.be
- Oproep vorming inventariseren trage wegen
- Oproep workshop MAP-it trage wegen voor Boekt
- Stille Wegen logo
- Persartikels over het project
 - Reportage TVLimburg: Trage Wegen in Heusden-Zolder
 - Youtube filmpje: Trage Wegen in Heusden-Zolder

Contact:

Ann Cardinaels, gemeente Heusden-Zolder, ann.cardinaels@heusden-zolder.be, T 011 80 80 87
Paul Coolen, Dorpsraden Heusden-Zolder, paul.coolen@telenet.be, T 011 57 23 43
Zowie Vangeel, vzw Trage Wegen, zowie.vangeel@tragewegen.be, T 016 23 09 04